

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№6(6)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 374 sahifa,
22-iyun, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

- Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

“Kitobxonlar klubi” modelining ingliz tili to‘garak mashg‘ulotlarida o‘quvchilarning kognitiv kompetensiyasini rivojlantirish mexanizmlari.....	10
Madaminova Gulzira Gulamkadirovna	
Bo‘lajak pedagoglarning kasbiy faoliyatida suggestiv yondashuvning o‘rni	14
Arolov Davronjon Davlataliyevich	
Akmeologik yondashuv asosida maktabgacha ta‘lim direktor o‘rinbosarlarining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish mexanizmini takomillashtirish	19
Asatullayeva Sitora Dilmurod qizi	
Hozirgi o‘zbek tilida neologizmlarning tarixi va bugungi kun taraqqiyoti.....	22
Bektosheva Mehinbonu Abdumalik qizi	
Maktabgacha ta‘lim tashkilotlari bolalarida jamoada ishlash ko‘nikmalarini shakllantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	26
Djurayeva Dilfuza Nuriddin qizi	
Korpus lingvistikasi vositalari yordamida bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining til tahlili ko‘nikmalarini shakllantirish metodikasi.....	30
Eshonqulova Sarvinoz Yashinovna	
Talabalarning shaxsiy sifatlarini rivojlantirishda sun‘iy intellektning o‘rni va ahamiyati.....	35
Hojiyeva Nasiba Bahodirovna	
Logopedik mashg‘ulotlarni tashkil etish va rejalashtirish moduliga oid mustaqil ta‘lim topshiriqlarini integrativ modellashtirishning innovatsion texnologiyalari.....	39
Ibroximova O‘g‘iloy Inomjon qizi	
Jismoniy tarbiya darslarida ortiqcha vaznli bolalarga differensial yondashuvning ahamiyati	43
Yuldashev Bobirjon Noibjon o‘g‘li	
Maktabgacha ta‘lim tashkilotida xalq og‘zaki ijodi vositasida bolalarning axloqiy sifatlarini shakllantirishning ahamiyati.....	48
Muradxanova Munisaxon Ikrom qizi	
Bo‘lajak psixologlarda altruistik xulq motivlarini rivojlantirishning psixologik imkoniyatlari	54
Nusratova Mexriniso Baxshilloevna	
Inklyuziv ta‘lim tushunchasi va uning zamonaviy pedagogik paradigmalar tizimidagi o‘rni.....	59
Pulatova Dilfuza Azamkulovna	
Magistrlarda “Imposter sindromi”ni yengish orqali kreativ salohiyatni rivojlantirishning psixologik mexanizmlari.....	66
Qayumov Baxtiyor Zokirjon o‘g‘li	
Kichik maktab yoshidagi bolalar nutqining fonematik rivojlanishi	70
Qurbonova Sevara Suyunovna	
Mikrobiologiya ta‘limida individual pedagogik texnologiyalarni joriy etish mexanizmlari	74
Raxmatov Oxunjon Soibjonovich	
“Estetik tarbiya”, “kreativ kompetensiya”, “estetik tarbiya mexanizmlari” tushunchalarining konseptual asoslari.....	79
Saidova Feruza Akramovna	
Zamonaviy ta‘lim jarayonida neyropedagogika yordamida nutqiy ko‘nikmalarni rivojlantirish.....	84
Sidiqova Yulduz Sobirovna	
“So‘nggi jadid” Begali Qosimovning ilmiy-pedagogik merosi.....	88
Toxirova Dilshoda Inom qizi	
Ona tili darslarida o‘qib tushunish ko‘nikmasini rivojlantiruvchi mashq va topshiriqlar ustida ishlash	92
Turg‘unova Nilufar Muxiddin qizi	
Ingliz, golland va o‘zbek tillaridagi frazeologizmlarning lingvostatistik xususiyatlari.....	96
Xaydarova Go‘zalxon	

Maktabgacha yoshdagi bolalarda hayotiy kompetensiyalarni shakllantirishda yumshoq ko'nikmalarning ahamiyati.....	101
<i>Xolmatova Dilshoda Sherali qizi</i>	
Farzandlarda kitobxonlik madaniyatini rivojlantirishda oilaning pedagogik imkoniyatlari	105
<i>Yusupova Diloromxon Sabirdjanovna</i>	
Yoshlarda tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish orqali sotsial manipulyativ ta'sirlarga psixologik barqarorlikni shakllantirish.....	109
<i>Qosimova Sarvinoz Baxtiyorovna</i>	
O'quvchilarda modellashtirish ko'nikmalarini shakllantirishga ko'maklashadigan faoliyat usullari	114
<i>Abdurazzaqov O'ktam Abduqayumovich</i>	
Dizartriya shakllarining klinik-patogenetik tahlili va differensial diagnostikasi	120
<i>Axmedova V. T.</i>	
Boshlang'ich sinflarda fanlararo yondashuvga asoslangan integrativ topshiriqlar ishlab chiqishning uslubiy asoslari.....	127
<i>Elmurodova Inoyat Abdumutalibovna</i>	
Deviant xulq-atvorli o'smirlar ijtimoiylashuvining psixologik determinantlari.....	132
<i>Elov Ziyodullo Sattorovich</i>	
Sun'iy intellekt texnologiyalari asosida talabalar o'quv natijalarini baholashning pedagogik modeli.....	138
<i>Ernazarov Mirzohid Yo'ldosh o'g'li</i>	
Tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida biokimyo fanini raqamli texnologiyalar asosida o'qitish metodikasi	145
<i>Mamadaliyeva Zarina Raxmat qizi</i>	
Boshlang'ich ta'limda kognitiv tilshunoslikni joriy etish masalalar	150
<i>Mamatova Gulshan Amankulovna</i>	
Doston musiqiy merosini o'rganishni uslubiy takomillashtirish mazmuni.....	153
<i>Qo'shayev Ilhom Axtamovich, Nasirova Sevinch Ismatovna</i>	
"Elektr yoritish" fanida mustaqil ta'limning zamonaviy shakllari.....	157
<i>Nasretdinova Feruza Nabiyeвна</i>	
Maktabgacha va maktab yoshidagi bolalarda sog'lom turmush tarzi madaniyatini shakllantirish	162
<i>Nazarova Dildora Asatovna, Kuchkorova Robiya Shuxrat qizi</i>	
Dual ta'limda oliy ta'lim va maktabgacha ta'lim tashkilotlari o'rtasidagi hamkorlikning mazmuni.....	167
<i>Qoraboyeva Zohidaxon To'lanboyevna, Tursunbayeva Sevara Abdullo qizi</i>	
A Methodological Model for Developing Pedagogical Reflection in Pre-Service EFL Teachers.....	172
<i>Rahimberdiyeva Maftuna Rakhimberdi kizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda sog'lom turmush tarzining kasbiy kompetentlikka ta'siri	177
<i>Raximova Saboxat Qaxramon qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishda interaktiv texnologiyalar va faol ta'lim metodlarining samaradorligi	182
<i>Safarova Nigora Nasilloevna</i>	
Maktabgacha ta'lim jarayonida interfaol usullarning mazmuni, turlari va funksional ahamiyati.....	190
<i>Safarova Soliha Ilhomovna</i>	
Talabalarni ma'naviy tarbiyalash jarayonida diagnostik metodlardan samarali foydalanishning ahamiyati... 196	
<i>Saotmuratova Zebo Yuldash qizi</i>	
Musiqqa ta'limida interfaol metodlardan foydalanishning didaktik imkoniyatlari.....	200
<i>Saparov Raxim Muratbayevich</i>	
Maktabgacha yoshdagi tarbiyalanuvchilarning mantiqiy fikrlashini rivojlantirish ijtimoiy zarurat sifatida.....	204
<i>Xolmatova Yodgoroy Baxtiyorjon qizi</i>	
Energetika fanlarini o'qitishda sun'iy intellektdan foydalanishning pedagogik afzalliklari.....	208
<i>Zoxidov Iqboljon Zokirjonovich</i>	
Методическая модель контекстуального обучения в формировании лингвокультурной компетенции при обучении русскому языку в национальных группах	213
<i>Рустамова Ферузaxon Махмуджановна</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Integrating Artificial Intelligence into EFL Academic Writing Instruction: Opportunities, Challenges, and Pedagogical Implications..... 218 Allamurodov Elyor Tursun ugli	218
	Sahna nutqida adabiy tur va janrlarning metodik talqini..... 223 Dilrabo Jumanova	223
	Sun'iy intellekt asosidagi ta'lim ekotizimi: imkoniyatlar va xavflar 227 Oqil Ochilov Lutfullo o'g'li	227
	Z avlod bilan ishlashda ta'lim va tarbiyaga oid zamonaviy tendensiyalar 232 Ravshanov Sanjar Tolibjonovich	232
	Talabalarni ma'naviy tarbiyalash jarayonida diagnostik metodlardan samarali foydalanishning ahamiyati... 235 Saotmuratova Zebo Yuldash qizi	235
	Tarixiy-ilmiy materiallar va zamonaviy texnologiyalar integratsiyasi asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining geometrik tafakkurini rivojlantirish metodikasi..... 239 Toshpulatova Mamura Ismailovna, Mannonova Dilafro'z Ravshan qizi	239
	Davlat-xususiy sherikchilik asosidagi maktabgacha ta'lim tashkilotlarini boshqarish va muvofiqlashtirish ... 244 Xakimov Abdug'ulom Soyibjonovich	244
	Ingliz tilini boshqa sohadagilarga o'qitishda grammatik jihatlar 247 Ataboyeva Guliruxsor Baxtiyor qizi	247
	Methodological Foundations for Developing Environmental Education Through the Integration of Climate Change Education Into Biology Lessons in General Secondary Schools..... 250 Abdurakhmanova Iqbolkhon Yulchiyevna	250
	Sharq va G'arb mutafakkir olimlarining oila va farzand tarbiyasi borasidagi qarashlari 255 Berdiyeva Dilnoza A'zamovna	255
	Ommaviy sport turlari yordamida ayollarni sog'lom turmush tarziga yo'naltirishda ilmiy yondashuv 258 Charos Axmadova	258
	STEAM integratsiyasi orqali maktab o'quvchilarida tadbirkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish 262 Choriyor Maxmatraimov Eshmamatovich	262
	Maktabgacha ta'lim kafedrasida bo'lajak tarbiyachilarni innovatsion-metodik faoliyatga tayyorlashni transformatsion boshqarish texnologiyasi 267 Djalalov Baxromjan Begmurzayevich	267
	Raqamli transformatsiya sharoitida yosh ota-onalarda yolg'izlik hissining namoyon bo'lishiga ta'sir etuvchi ijtimoiy-psixologik va etnopsixologik omillar 272 Erimmetova Nafisa Bahromovna	272
	Zamonaviy ta'lim muhitida talabalarning ijtimoiy-psixologik adaptatsiyasi va uning strategiyalari 279 Haqberdiyeva Dinora Qobil qizi	279
	Maktab direktorlarining moliyaviy boshqaruv kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyalari..... 283 Karimov Jaxongir Abdunabiyevich	283
	Jadidlar merosiga e'tibor: tarixiy xotira va ma'naviy tiklanish omili..... 287 Madaminova Shaxodat Shomurotovna	287
	Sun'iy intellekt texnologiyalarining ta'limdagi o'rni va nutqni baholashdagi imkoniyatlari..... 293 Mahmudova Maftuna Aktam qizi	293
	Effectiveness of Simulator Technologies in Pilot Training: an Experimental Study 297 Maksudov Ilhomjon Turgunboy o'g'li	297
	Yangi O'zbekistonda o'qituvchi maqomining huquqiy kafolatlari va pedagogik faoliyat samaradorligi..... 301 Menlibayeva Azima Oralbayevna, Oralbayeva Aziza	301
	Raqamli jamiyat sharoitida ong transformatsiyasining falsafiy jihatlari..... 305 Muxitdin Nazarov	305
	10-11-sinf o'quvchilarida o'qishdan yozuvga o'tish ko'nikmasini rivojlantirishning bosqichli metodik tizimi ... 310 Nazarova Shoiraxon Abdumo'min qizi	310
	Zamonaviy ta'lim paradigmasida "potensial" tushunchasi: shaxsning rivojlanishga qaratilgan ichki imkoniyatlari, bilim, ko'nikma, qobiliyat va kompetensiya..... 314 Qurbonova Gulmira Alisher qizi	314

Deffenbacherning driving anger scale metodi asosida haydovchilarning agressiv xulq-atvorining psixologik xususiyatlarini jinslar kesimida o'rganish	318
Rahim Usmonov Raxmonali o'g'li	
Sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning pedagogik-psixologik mexanizmlari.....	323
Sadoqat Sarmanova Shermahmatovna	
Vizual axborot: paydo bo'lish tarixi, qo'llanish sohalari va ta'lim jarayonidagi ahamiyati.....	328
To'g'izboyev Faxriddin Ulashovich	
Fizika darslarini tashkil etishning mazmuni, mohiyati va didaktik tamoyillari.....	334
Turabova Lobar Xusen qizi	
Ekstrakorporal urug'lantirish orqali tug'ilgan bolalarda xotiraning rivojlanishi	339
Usmonova Xusnora Ergashovna	
Raqamli ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining emotsional barqarorligini shakllantirish	344
Yusupova Diloromxon Sabirdjanovna	
Milliy va xalq o'yinlari vositasida talabalarni sog'lomlashtirish.....	347
Ahmedov Gayratjon Kosimovich	
Деонтология медицинского персонала: этико-профессиональные ориентиры в условиях современной медицины.....	350
Бабаджанова Гулчехра	
Формирование творческого восприятия учащихся на уроках музыки.....	355
Габдульманова Ильнура Минисламовна	
Qizlar tarbiyasida maktab va mahalla hamkorligi monitoring tizimini takomillashtirishning pedagogik asoslari.....	358
Abdurazoqova Marg'uba Muxammad qizi	
Maktabgacha ta'lim tarbiyachilarida iqtisodiy tushunchalarni shakllantirish pedagogik muammo sifatida	362
Ergashova Dilafro'z	
Bo'lajak tarbiyachilarda kasbiy karyerani shakllantirishning metodologik asoslari	365
Hayitova Sarvinoz Mahmudovna, Ilmiy rahbar: Ashirova Sojida Baxromovna	
Pedagogical and Methodological Foundations for Developing an Interactive Mobile Application for Teaching English to Preschool Children (Based on the Solobee Project)	368
Khurshida Kuchkarova	

FIZIKA DARSLARINI TASHKIL ETISHNING MAZMUNI, MOHIYATI VA DIDAKTIK TAMOYILLARI

Turabova Lobar Xusen qizi

Tarbiya pedagogikasi milliy instituti tayanch doktoranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada fizika darslarini tashkil etishning mazmuni, mohiyati va didaktik tamoyillari yoritilgan. Fizika ta'limida o'quvchilarning ma'naviy va intellektual tarbiyasini rivojlantirish, ilmiy dunyoqarashini shakllantirish, nazariy bilimlarni amaliyot bilan bog'lash hamda mustaqil va mantiqiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish masalalari tahlil qilingan. Shuningdek, zamonaviy pedagogik texnologiyalar, nostandart testlar, sifat masalalari va didaktik metodlardan foydalanishning samaradorligi asoslab berilgan.

Kalit so'zlar: fizika ta'limi, didaktik tamoyillar, ma'naviy tarbiya, intellektual tarbiya, ilmiy dunyoqarash, kompetensiya, mantiqiy fikrlash, sifat masalalari, nostandart testlar, pedagogik texnologiyalar.

Abstract: This article highlights the content, essence, and didactic principles of organizing physics lessons. The study analyzes issues related to developing students' spiritual and intellectual education, forming their scientific worldview, connecting theoretical knowledge with practice, and improving independent and logical thinking skills in physics education. In addition, the effectiveness of using modern pedagogical technologies, non-standard tests, qualitative problems, and didactic methods is substantiated.

Key words: physics education, didactic principles, spiritual education, intellectual education, scientific worldview, competence, logical thinking, qualitative problems, non-standard tests, pedagogical technologies.

Аннотация: В данной статье раскрываются содержание, сущность и дидактические принципы организации уроков физики. Проанализированы вопросы развития духовного и интеллектуального воспитания учащихся, формирования их научного мировоззрения, связи теоретических знаний с практикой, а также развития навыков самостоятельного и логического мышления в процессе обучения физике. Кроме того, обоснована эффективность использования современных педагогических технологий, нестандартных тестов, качественных задач и дидактических методов.

Ключевые слова: физическое образование, дидактические принципы, духовное воспитание, интеллектуальное воспитание, научное мировоззрение, компетентность, логическое мышление, качественные задачи, нестандартные тесты, педагогические технологии.

KIRISH

Fizika darslarini tashkil etishning mazmuni va mohiyati o'quvchilarda ma'naviy va intellektual tarbiyani rivojlantirish orqali ilmiy dunyoqarashni shakllantirish, nazariy bilimlarni amaliyot bilan bog'lash hamda ijodiy tafakkurni rivojlantirishga qaratilgan. O'qituvchi fizikadan darslarni tashkil qilar ekan, o'quvchilarga bilim berish, ma'lumotli qilish, ma'naviy va intellektual tarbiyalash maqsadida ularga tizimli ta'sir ko'rsatadi. Bunda u didaktik tamoyillar va yosh davrlari psixologiyasi sohasidagi bilimlarga hamda ijtimoiy omillarga asoslanadi. Ya'ni, ta'sirning samarasini bilish uchun o'quvchining sezgi, idroki, tasavvuri, diqqati va tafakkuri - fikrlash jarayonining qanday kechayotganini bilishga asoslanib, ta'sir ko'rsatish rejasini belgilaydi. Ayniqsa, yosh davrlari psixologiyasini, bolaning yosh va individual xususiyatlarini hisobga olgan holda, o'quvchi shaxsiga yondashadi va unga samarali ta'sir ko'rsata oladi ^[1].

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Talabalarning ijtimoiy-psixologik adaptatsiyasi muammosi psixologiya, pedagogika va sotsiologiya fanlarining muhim tadqiqot yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Mazkur masala bo'yicha olib borilgan ilmiy izlanishlarda shaxsning yangi ijtimoiy muhitga moslashish jarayoni, uning psixologik mexanizmlari hamda moslashuvga ta'sir etuvchi omillar keng o'rganilgan.

Adaptatsiya nazariyasining ilmiy asoslari G. Selye tomonidan ishlab chiqilgan stress nazariyasiga borib taqaladi. Olimning ta'kidlashicha, inson yangi sharoitlarga moslashish jarayonida ma'lum darajadagi psixologik va fiziologik zo'riqishni boshdan kechiradi.

L. Kitaev-Smyk esa stress va adaptatsiya o'rtasidagi bog'liqlikni o'rganib, moslashuvning muvaffaqiyati shaxsning ichki resurslari va tashqi qo'llab-quvvatlash omillariga bog'liqligini asoslab bergan.

Ijtimoiy-psixologik adaptatsiya muammosi K. Rogers va R. Dymond tadqiqotlarida ham muhim o'rin egallaydi. Ular shaxsning ijtimoiy muhit bilan uyg'unlashuvi, o'zini qabul qilishi va atrofdagilar bilan samarali munosabatlar o'rnatishi moslashuvning asosiy ko'rsatkichlari ekanligini ta'kidlaydilar.

K. Rogersning gumanistik psixologiya konsepsiyasiga ko'ra, shaxsning o'z imkoniyatlarini ro'yobga chiqarishi va o'zini anglash darajasi uning yangi muhitga muvaffaqiyatli moslashishida muhim omil hisoblanadi.

Talabalarning oliy ta'lim muassasalariga moslashuvi masalasi V.A. Yadov tomonidan ishlab chiqilgan ijtimoiy rollar nazariyasi doirasida ham tahlil qilingan. Olimning fikricha, talaba yangi ijtimoiy maqomni egallash jarayonida o'zining "Men" konsepsiyasini qayta shakllantiradi hamda yangi ijtimoiy talablar va qadriyatlarini o'zlashtiradi. Ushbu jarayonning muvaffaqiyati shaxsning akademik va ijtimoiy faoliyatiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Xorijiy tadqiqotchilardan A. Tinto talabalarning oliy ta'lim tizimidan chiqib ketish sabablarini o'rganib, ijtimoiy integratsiya darajasi moslashuvning eng muhim ko'rsatkichlaridan biri ekanligini aniqlagan. Uning tadqiqotlariga ko'ra, talabalarning akademik muvaffaqiyati ko'p jihatdan ularning universitet jamoasiga integratsiyalashuv darajasiga bog'liq.

O'zbekistonlik olimlardan E. G'oziyev, Sh.R. Barotov, M.G. Davletshin va B.R. Qodirovlar talabalik davrining psixologik xususiyatlari, shaxs rivojlanishi hamda yoshlarning ijtimoiy moslashuv jarayonlarini o'rganishga katta hissa qo'shganlar. Ularning ilmiy ishlarida talabalarning psixologik barqarorligini ta'minlash, motivatsiyasini rivojlantirish va ijtimoiy muhitga moslashish mexanizmlari tahlil qilingan.

Tahlil qilingan ilmiy manbalar shuni ko'rsatadiki, talabalarning ijtimoiy-psixologik adaptatsiyasi ko'p omilli va murakkab jarayon bo'lib, uning muvaffaqiyati shaxsning individual xususiyatlari, ijtimoiy qo'llab-quvvatlash tizimi, ta'lim muhiti hamda psixologik xizmatlarning samaradorligiga bog'liq. Shu bilan birga, zamonaviy raqamli ta'lim muhiti va ijtimoiy transformatsiyalar sharoitida talabalarning moslashuv strategiyalarini takomillashtirish masalasi hali ham dolzarb ilmiy muammo sifatida saqlanib qolmoqda.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Fizika darslarini tashkil qilishda muhim didaktik tamoyil ta'lim-tarbiyaviy axborotlarning ochiqligidir. Ochiqlik o'zining ko'plab aniqlovchilari orasida yana bir muhim sifatga ega bo'lgan pedagogik hodisadir. Ochiq xarakterdagi bilimlar o'ziga xoslikka ega bo'lib, o'z hududida biluvchi shaxsga nisbatan ochiqlik kasb etadi. O'quvchi ko'z o'ngida uning bilish faoliyati jadalligiga asoslangan holda bilimlar uning asosiy qadriyati hisoblanadi. Bunday sharoitda o'qituvchi o'quvchilarga bilimlarni tayyor holda taqdim etmaydi, balki ularga turlicha intellektual fikrlash darajalarini bajartirish orqali yangi bilimlarni taqdim etadi. Masalan, fizik hodisa va kattaliklarni o'quvchilar ongida shakllantirishda quyidagilarni inobatga olish zarur:

- fizika kursining izchil ketma-ketligini, ayniqsa intellektual fikrlash va umumlashtirishni bajara oladigan o'quv topshiriqlarini ishlab chiqish;
- ma'naviy va intellektual tarbiya berish - bu faqatgina formulalarni o'rgatish emas, balki o'quvchilarda ilmiy dunyoqarash, halollik, mehnatsevarlik, ijodiy fikrlash va jamiyatga foydali shaxs sifatida shakllanishni ta'minlash demakdir.

Kelajakda mutaxassis bo'lib yetishuvchi kadrlar - bugungi kun maktab o'quvchilaridir. Fizika darslarining muhim jihati shundan iboratki, unda o'quvchilarda ko'proq ilmiy dunyoqarashni shakllantirish, ularni mustaqil ishlashga o'rgatish, darsning amaliy jihatini kuchaytirishga asosiy e'tibor qaratiladi. Agar o'quvchi chuqur nazariy bilimga ega bo'lsa-yu, lekin yetarli amaliy ko'nikmani egallamagan bo'lsa, u o'z bilimini amaliyotda qo'llay olmaydi. Shuningdek, o'quvchi mustaqil bilim olish ko'nikmasini egallamagan bo'lsa, u o'z bilimini chuqurlashtirish va rivojlantirish imkoniyatiga ega bo'lmaydi. Shu tufayli quyidagi yangi turdagi darslarning fizika o'qitish jarayoniga kirib kelishi samarali natija berishi tabiiydir (1-jadval).

Ushbu darsning blok-sxemasi asosida o'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini hisobga olish, nazorat qilish va baholash hamda ma'naviy va intellektual tarbiyani rivojlantirish mumkin ^[2]. Bunda fizika o'qituvchisidan, avvalo, o'quvchilar har bir sinfda o'qish natijasida qanday bilim va ko'nikmalarni olishlari kerakligini juda aniq tasavvur qilishi talab etiladi. O'quvchilarning nafaqat bilim va malakalarini, balki umumiy o'sishi, ma'naviy va intellektual tarbiyasining baholanishi ham hisobga olinishi lozim (1-jadval).

1-jadval: Darsning blok-sxemasi

№	Dars bosqichlari	Darsning maqsadi	Dars jarayonining mazmuni va metodlari	Vaqt
1	Tashkiliy qism	O'quvchi diqqatini jalb qilish (motivatsiya)	Kechikkan o'quvchiga ma'naviy jazo, tarixiylik prinsipidan foydalanish(ertak, hikoya..)	5 minut
2	O'tilgan mavzuni takrorlash	O'quvchilarning o'tilgan mavzu bo'yicha o'zlashtirish darajasini aniqlash.	Nimani biladi, nimani bilishni xohlaydi , aniqlash. FSMU.	8 minut
3	Yangi mavzu bayoni	O'qituvchining yangi mavzu bo'yicha fikridan o'zida bilish, anglash, tushunishhosil qilish	Ma'ruza, aqliy hujum. Taqdimot	15minut
4	Yangi mavzuni mustahkamlash	Darsda ishtirok etganlarning yangi mavzu bo'yicha o'zlashtirish darajasini aniqlash.	Sifat masalalari. Reproduktiv va nostandart test topshiriqlarni bajarish.	12minut
5	Darsni yakunlash	O'quvchilarni baholash va uyga topshiriqlar berish	Ta'lim- tarbiya jarayonini samadorligi.Dars natijasida siz?	5 minut

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqotimizda asosan fizika o'qitishning ta'lim-tarbiya jarayonini yuqoridagi blok-sxema asosida nazorat va baholash ishlari olib borildi.

Bilim, ko'nikma va malakalarni tekshirishning yangi usullaridan, ya'ni produktiv, kreativ (sifat masalalari) va nostandart test so'rovlaridan foydalanildi:

I. 7-sinf fizika darslarida so'z tuzish metodi yordamida hayotiy jarayonni fan bilan bog'lash orqali ma'naviy va intellektual tarbiya amalga oshirildi. Masalan, [innovatsiya kitob]:

- ".....qalanish". Dangasa nimadan qochadi? Jism harakatiga to'sqinlik qiluvchi kuch. (Ishqalanish).
- "Ebon.....". Odamning vafodor do'sti yordamida hosil bo'luvchi elektr tokini o'tkazmaydigan jism. (Ebonit).
- "De...tsiya". O'quvchilarning maxsus kiyimi. Jismga tashqi mexanik ta'sir natijasida uning atomlari muvozanat vaziyatidan siljiydi va shakli hamda hajmi o'zgaradi. (Deformatsiya).
- "...uvchi". Qizlar ko'rki. Botiq linzalarning yana bir nomi. (Sochuvchi).
- "....oynak". Insonning ko'rish organi. Optik asboblardan biri. (Ko'zoynak).
- "Im.....". Odamning tomir urishidan hosil bo'ladigan, turtki ma'nosini bildiradigan fizikaviy kattalik. (Impuls).
- "A....". Binoning yuqori qismi yordamida hosil qiluvchi moddaning tarkibiy qismi. (Atom).
- "Amper...". Uzunlik o'lchov birligi yordamida hosil qiluvchi tok kuchini o'lchovchi asbob. (Ampermetr).
- "K.....". Sanoq soni yordamida hosil qiluvchi jismlarga tezlik beruvchi sabab. (Kuch).
- "P.....". Buyuk zot nomi yordamida hosil qiluvchi oddiy mexanizmlardan biri. (Pona).

Didaktik material shaklida o'quvchi javobining mustaqilligiga, to'g'riligiga, to'liqligiga, hayotiy-ilmiy va adabiy savodxonligiga alohida e'tibor berildi; mustaqil va nazorat yozma ishlarini baholashda o'quvchilar yo'l qo'yg'an xato va kamchiliklarning xususiyati hisobga olindi. Shunga asosan qo'pol va uncha qo'pol bo'lmagan xato hamda kamchiliklarga ajratildi.

- II. Uzoq yillar davomida umumta'lim maktablarida o'tkazilgan ilmiy-pedagogik kuzatishlar shuni yaqqol ko'rsatadiki, maktab darsliklari va masalalar to'plamlarida hisoblashga oid masalalar 80-85 % ni, sifat masalalari esa 5-10 % ni tashkil etadi. Bunday holatlar o'quvchilarni asosan hisoblashlar bilan band qilib qo'yib, ularning aqliy fikrlashi va masalaning asosiy mohiyatini tushunib olish imkoniyatlarini chegaralab qo'yadi. Shu sababli bunday holatlarning oldini olish, nazariya va amaliyot uyg'unligiga erishish maqsadida turli didaktik masalalarni kiritish o'ziga xos dolzarflik kasb etadi. Tadqiqotda har bir dars sifat masalalari bilan baholandi.
- III. Ushbu fikrlarni standart o'quv va test topshirig'i bilan amalga oshirib bo'lmaydi. Bilish o'quv maqsadiga erishilganlik darajasini aniqlashda quyidagi rasmi va ko'p javobli nostandart testlardan foydalanish tavsiya etiladi.

Mazkur test topshiriqlari tahsil oluvchilarning o'zlashtirgan nafaqat bilimlarini, balki obyekt va uning qismlarini tanish, o'ziga xos xususiyatlarini aniqlash ko'nikmalarini nazorat qilish va baholash jarayonini haqqoniy va odilona amalga oshirish imkonini beradi. 7-sinf "Tabiatda kuchlar" mavzusini o'qitishda:

1. Quyidagi beriladigan fikrlarning qaysilari to'g'ri bo'lsa "ha", noto'g'ri bo'lsa "yo'q" so'zlarini qo'ying.
 Kuchning turlaridan biri -

A	B	C	D	E	F
ishqalanish	kilogramm	butun olam tortishish	elastiklik	og'irlik	tezlik

Javob:

A	B	C	D	E	F
Ha	Yo'q	Ha	Ha	Ha	Yo'q

2. Anagrammani yeching va to'rtta hosil qilingan so'zlardan mantiqan noto'g'ri so'zni toping.

Savol:

KTIEZL

SHILEATIZN Javobi: Harakat qolgan barcha so'zlar fizik kattaliklar:

QTAV tezlik, vaqt, tezlanish, yo'l

TAKHAAR

O'LY

Anagrammani yechish - bu berilgan so'z yordamida har bir ma'noni anglatuvchi so'zni topish.

Bilish - bu inson tafakkurida obyektiv borliq tavsifining ongndagi ifodasidir. U his-tuyg'ular (boshqa odam ruhiyatidagilarni his qilish)da, fikrlar (fikrlash)da, til (interpretatsiya)da va xatti-harakatlar (maqsadga erishish bo'yicha harakatlar)da namoyon bo'ladi [3].

Boshqa tomondan, bilish jarayoni - bu narsa-hodisalar haqida haqiqiy va ular haqidagi oddiy bilimlarni o'zlashtirish maqsadini aks ettiradigan inson intellektual faoliyati jarayoni. Shuning uchun jarayonning o'zi insondagi bilimlar va ularning tayanchidan foydalanishni o'zida aks ettiradi [4].

Agar umumiy tarzda qaraydigan bo'lsak, bilish - mazmunida yangisini ishlab chiqish uchun mavjud bilimlardan foydalana olish aks etadigan ma'naviy faoliyatdir. Psixologik nuqtai nazardan qaraganda, bilish jarayoni ikki xil bo'ladi: o'quvchining hissiy bilishi hamda idrok qilishi orqali tasavvur hosil bo'ladi [5].

Yuqorida qayd etilganlarni umumlashtirib aytadigan bo'lsak, bilish jarayoni haqiqatni anglash imkoniga ega bo'lgan to'liq va chuqur bilimni aks ettiradi. O'quvchilarning ma'naviy va intellektual tarbiyasini shakllantirish uchun esa haqiqatni butunicha anglash imkonini beradigan to'liq va chuqur bilimlarni o'zlashtirish muhim ahamiyat kasb etadi. Buning o'zida zarur tarkibiy qismlar: bilish obyekti va subyekti, bilish metodlari va vositalari, bilim ko'rinishidagi natijasi va uni baholashni o'zida aks ettiradigan bilish inson faoliyatining turi sifatida qaraladigan faoliyatli, munosabatli, qadriyatli yondashuv asosida bilish jarayonining mohiyatini ochib berish zarur [6]. Shu jihatdan olganda, tadqiqotda umumiy o'rta ta'lim maktablari o'quvchilarida mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish uchun quyidagi me'yoriy-metodik, tashkiliy yo'nalishlarni ajratishga e'tibor qaratish lozim, deb hisoblaymiz:

Me'yoriy-metodik va tashkiliy yo'nalishlar:

- pedagogik amaliyotga erkin fikrlash, ma'naviy va intellektual tarbiyalash imkoniyatini beruvchi metodik ishlanmalarni tayyorlash;
- fizika o'qitish jarayonida taqdim qilinayotgan o'quv materialining tarbiyaviy imkoniyatlaridan keng foydalanish, yangi ta'lim-tarbiyaviy materiallarni ijtimoiy-psixologik ekspertizadan o'tkazish;
- o'quvchilarda ma'naviy va intellektual tarbiyani shakllantirishga yo'naltirilgan texnologiyalarni ishlab chiqish;
- ta'lim muassasalarida analiz, sintez kabi aqliy operatsiyalarni bajarishga mo'ljallangan topshiriqlarning tarbiyaviy tasnifini to'laqonli tahlil qilish, mashvarat o'tkazish odobi va madaniyatini shakllantirish, e'tiqod erkinligi va madaniyatlararo totuvlikni rivojlantirish borasida bahs-munozara, musobaqa o'tkazish dasturini yaratish va joriy etish;
- fizika o'quv predmetini o'qitadigan o'qituvchilar malakasini oshirish va qayta tayyorlashni ta'minlash;
- maxsus treninglar ishlab chiqish; mantiqiy kategoriyalarning mohiyatini ifodalovchi kommunikativ vositalarni yaratish va amaliyotga joriy etish;

- jamiyatda ijtimoiy ongning shakllantiruvchi va ma'naviy hamda intellektual tarbiyani rivojlantiruvchi fizikaga oid qiziqarli adabiyotlar, turkumlarni tayyorlash va chop etish;
- o'quvchilarni ma'naviy va intellektual tarbiyani shakllantirishga yo'naltirilgan ilmiy izlanishlarni ommaviy axborot vositalari orqali yoritib borish va boshqalar.

Fizikadan DTS (2017) talablariga asosan umumiy o'rta ta'lim maktablarida o'quv materiallari sinflar bo'yicha quyidagicha rejalashtirilgan: (haftasiga 2 soatdan, jami 68 soat); O'qilganlarni takrorlash - 12 soat.

Dasturlar tahlili shuni ko'rsatadiki, fizikani o'rganishda FK - fanga oid kompetensiyalar [7]:

- **FK1** - fizik jarayon va hodisalarni kuzatish, tushunish va tushuntirish kompetensiyasi.
- **FK2** - tajribalar o'tkazish, fizik kattaliklarni o'lchash va xulosalar chiqarish kompetensiyasi.
- **FK3** - fizik bilimlar va asboblardan amaliyotda foydalana olish kompetensiyasi masalalari muhim ahamiyat kasb etadi.

Tahlillardan aniq bo'ldiki, DTS va dasturlarda o'quvchilarda ma'naviy va intellektual tarbiyani rivojlantirish talablari o'z aksini topgan.

Bilishning ilmiyligi va tizimliliigi pedagogik imkoniyatlardan foydalanish metodlari, taqdim qilinayotgan o'quv materiali, o'quv dasturi va rejalarning amalga qo'llanilishi, vaziyatli fizikaviy topshiriqlar, ishga doir o'yinlarni tuzishda ta'minlanadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Fizika darslarini zamonaviy tashkil qilish mazmunida umumiy o'rta ta'lim maktabi o'quvchilarida ma'naviy va intellektual tarbiyani rivojlantirish g'oyasini amalga oshirish talab etiladi. O'quvchilarda ma'naviy va intellektual tarbiyani rivojlantirishda darslik va o'quv qo'llanmalarga qo'yilayotgan zamonaviy talablarni inobatga olish, fan va texnika yutuqlaridan, ularning bunyodkorlik sifatlaridan keng foydalanish lozim bo'ladi. Bunda yo'naltirilgan topshiriqlarning pedagogik xarakterini inkor etib bo'lmaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Jalolov, A. Yosh davrlar psixologiyasi. Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti nashriyoti, 2010
2. Toshpulatova Sh.O. "O'quvchilarning mantiqiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish" (fizika darslari misolida) // Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) avtoreferati - Samarqand, 2019.
3. M.Sh. Rasulova - Umumiy psixologiya Toshkent, 2002.
4. E. G'oziyev – Umumiy psixologiya Toshkent: "Universitet" nashriyoti, 2002.
5. Диагностика учебной деятельности и интеллектуального развития детей. / Под. ред. Д.Б.Элькониной и Л.А.Венгера. - М., 1981. - 178 с.
6. Mirzahmedov B. Pedagogik jarayonlarni tashkil etish va boshqarish texnologiyalari. - T.: Fan va texnologiyalar, 2012. - 148 b.
7. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 6-apreldagi "Umumiy o'rta va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limining davlat ta'lim standartlarini tasdiqlash to'g'risida"gi 187-sonli qarori // Ma'rifat gazetasi, 2017 yil 10 aprel. №33.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №6(6)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.